

॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ राख्यं एकपाणेनैव ममनुदमयंत्यादिच प्राणयोश्चपणावहेयुद्धमपि वर्ततामित्यर्थः ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥
 संकंपयन्निवमहीं त्वरमाणो महीपतिः ॥ प्रविवेशाथ संरब्धस्तरसैव महामनाः ॥ ३ ॥ ततः पुष्करमासाद्य वीरसेन सुतो नलः ॥ उवाच दीव्यावपुनर्बहुवित्तं मयार्जि
 तं ॥ ४ ॥ दमयंती च यच्चाप्यन्मम किंच न विद्यते ॥ एष वै मम संन्यासस्तव राज्यं तु पुष्कर ॥ ५ ॥ पुनः प्रवर्ततां धृतमिति मे निश्चितामतिः ॥ एकपाणेन भद्रं ते प्राणयो
 श्वपणावहे ॥ ६ ॥ जित्वा परस्वमाहृत्य राज्यं वायदिवावसु ॥ प्रतिपाणः प्रदातव्यः परमोधर्म उच्यते ॥ ७ ॥ न चेद्वांछां सिद्धं धृतं युद्धं धृतं प्रवर्त्ततां ॥ द्वैरेथेनास्तु वैशां
 तिस्तव वाममवानुप ॥ ८ ॥ वंशभोज्यमिदं राज्यमर्थितव्यं यथा तथा ॥ यनेकेनाप्युपायेन वृद्धानामिति शासनं ॥ ९ ॥ द्वयोरैकतरे बुद्धिः क्रियतामद्य पुष्कर ॥
 कैतवेनाक्षवत्यां तु युद्धेवानाम्यतां धनुः ॥ १० ॥ नैष धेनैव मुक्तस्तु पुष्करः प्रहसन्निव ॥ ध्रुवमात्मजं यमत्वा प्रत्याहृथि वीरपतिं ॥ ११ ॥ दिष्ट्या त्वयार्जितं वित्तं प्र
 तिपाणाय नैषध ॥ दिष्ट्या च दुष्कृतं कर्म दमयंत्याः क्षयं गतं ॥ १२ ॥ दिष्ट्या च धियसे राजन्सदारो घमहाभुज ॥ धनेनानेन वै भौमीजितेन समलंकृता ॥ १३ ॥
 मामुपस्थस्य तिव्यक्तं दिवि शक्रमिवाप्सराः ॥ नित्यशो हि स्मरामित्वां प्रतीक्षे पि च नैषध ॥ १४ ॥ देवनेन मम प्रीतिर्न भवत्यसुहृद्गणैः ॥ जित्वा त्वद्यवरा रोहां
 दमयंती मनिदितां ॥ १५ ॥ कृतकृत्यो भविष्यामि साहिमे नित्यशो हृदि ॥ श्रुत्वा तु तस्य तावाचो बद्धबद्धप्रलापिनः ॥ १६ ॥ इयेष स शिरश्छेत्तुं खड्गेन कुपितो नलः ॥
 स्मयंस्तुरोषता आक्षस्तमुवाच न लोनुपः ॥ १७ ॥ पणावः किंव्याहरसे जितो न व्याहरिष्यसि ॥ ततः प्रावर्त्तत धृतं पुष्करस्य नलस्य च ॥ १८ ॥ एकपाणेन भद्रं तेन
 लेन स पराजितः ॥ सरत्नकोशनिचयैः प्राणेन पणितो पि च ॥ १९ ॥ जित्वा च पुष्करं राजा प्रहसन्निदमब्रवीत् ॥ मम सर्वमिदं राज्यमव्यग्रं हतकंठकं ॥ २० ॥ वैदर्भी
 न त्वया शक्याराजापसद्वीक्षितुं ॥ तस्यास्त्वं सपरीवारो मूढदासत्वमागतः ॥ २१ ॥ न त्वया तत्कृतं कर्म येनाहं विजितः पुरा ॥ कलिना तत्कृतं कर्म त्वंच मूढनबुद्ध
 से ॥ २२ ॥ नाहं परकृतं दोषं त्वया धास्ये कथंचन ॥ यथा सुखं वै जीव त्वं प्राणानवस्तुजामिति ॥ २३ ॥ तथैव सर्वसंभारं स्वमंशं वितरामिति ॥ तथैव च मम प्रीति
 स्त्वयि वीरन संशयः ॥ २४ ॥ सौहादं चापि मे त्वत्तो न कदाचित्पहास्यति ॥ पुष्करत्वं हि मे भ्राता संजीव शरदः शतं ॥ २५ ॥ एवं नलः सांत्वयित्वा भ्रातरं सत्यविक्र
 मः ॥ स्वपुरं प्रेषयामास परिष्वज्य पुनः पुनः ॥ २६ ॥ सांत्वितो नैष धेनैव पुष्करः प्रत्युवाच तं ॥ पुण्यश्लोकं तदाराजन्नाभिवाद्य कृतांजलिः ॥ २७ ॥
 ॥ ११ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥